

Силабус навчальної дисципліни

Основи теорії мовленнєвої комунікації

Напрямок підготовки	Бакалавр																						
Галузь знань	03 Гуманітарні науки																						
Спеціальність	035 Філологія																						
Освітня програма	Англійська мова і друга іноземна мова: усний і письмовий переклад у бізнес-комунікації																						
Статус дисципліни	Вибіркова																						
Мова навчання	англійська																						
Семестр	VII																						
Кількість кредитів ЄКТС	3																						
Форма підсумкового контролю	залік																						
Викладачі	Чхетіані Тамара Дмитрівна, к. філол.наук доцент кафедри англійської філології і філософії мови, Терехова Діана Іванівна, к. філол.наук професор кафедри англійської філології і філософії мови.																						
Анотація навчальної дисципліни	Курс дисципліни “Основи теорії мовленнєвої комунікації” орієнтований на формування у студентів розуміння спілкування як важливого чинника існування суспільства і ролі в ньому людського фактора, організації процесу взаємодії сторін, що спілкуються, з’ясування природи і побудови моделей комунікативного акту та пов’язаних з ним факторів, що впливають на його характеристику, зокрема системи мовленнєвих актів, що становлять його основу.																						
Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td colspan="3">3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">Денна форма навчання</td> <td style="text-align: center;">Заочна форма навчання</td> </tr> <tr> <td>Лекції</td> <td></td> <td style="text-align: center;">2 год.</td> </tr> <tr> <td>семінарські заняття</td> <td style="text-align: center;">–</td> <td style="text-align: center;">–</td> </tr> <tr> <td>практичні заняття</td> <td style="text-align: center;">30</td> <td style="text-align: center;">4 год.</td> </tr> <tr> <td>консультації</td> <td style="text-align: center;">–</td> <td style="text-align: center;">–</td> </tr> <tr> <td>самостійна робота</td> <td style="text-align: center;">60 год.</td> <td style="text-align: center;">84 год.</td> </tr> </table>		3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:				Денна форма навчання	Заочна форма навчання	Лекції		2 год.	семінарські заняття	–	–	практичні заняття	30	4 год.	консультації	–	–	самостійна робота	60 год.	84 год.
3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:																							
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання																					
Лекції		2 год.																					
семінарські заняття	–	–																					
практичні заняття	30	4 год.																					
консультації	–	–																					
самостійна робота	60 год.	84 год.																					
Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни	<p>Для успішного засвоєння дисципліни здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати:</p> <p>1) успішне опанування курсів вступу до мовознавства; зіставна стилістика англійської і української мов; зіставна лексикологія англійської і української мов; зіставна граматики англійської і української мов.</p> <p>2) знання теоретичних основ мовознавчих дисциплін, серед яких: вступу до мовознавства; зіставна стилістика англійської і української мов; зіставна лексикологія англійської і української мов; зіставна граматики англійської і української мов.</p>																						
Мета вивчення дисципліни	<p>Мета вивчення курсу 1) ознайомлення бакалаврів-філологів з прагматикою усного спілкування, основами теорії мовленнєвої комунікації та запровадженням набутих знань в педагогічний процес роботи зі студентами та учнями; 2) розвиток умінь та навичок комплексного аналізу мовленнєвого спілкування в руслі найновіших досягнень вітчизняного та зарубіжного мовознавства в галузях соціолінгвістики, психолінгвістики, когнітивної лінгвістики, прагмалінгвістики та дискурсології; 3) розширення та поглиблення знань студентів у галузі суміжних дисциплін. Вивчення цього</p>																						

курсу має сприяти розвитку свідомого підходу до мовленнєвої комунікації з погляду фахівця-філолога, зорієнтованого на опанування методів пізнання її глибинних структур.

Компетентності, які студент набуде в результаті навчання

ІНТЕГРАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ (ІК)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов у бізнес-комунікації.

ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ЗК)

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК 14. *Здатність до здійснення політкоректної та етичної комунікації іноземною мовою з представниками різних соціальних груп та національних культур, усвідомлюючи та поважаючи феномен мультикультурності як важливої ознаки сучасного світу.*

ЗК 15. *Здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності, здійснювати творчий науковий пошук.*

ЗК 16. *Здатність розуміти сутність й соціальну значущість майбутньої професії та прогнозувати перспективи розвитку сфери професійної діяльності.*

ФАХОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ФК)

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.

ФК 13. *Здатність сприймати українськомовний та іншомовний (з англійської мови та другої іноземної мови) текст на слух з урахуванням можливих труднощів розуміння усного мовлення*

(швидкий темп мовлення; фонетичні особливості мовлення, зокрема акценти, притаманні носіям різних варіантів мови, або особам, які не є носіями мови; лексичні та синтаксичні лакуни в повідомленнях тощо) для здійснення усного послідовного перекладу ділових переговорів і конференцій, синхронного перекладу з англійської мови.

ФК 14. Знання норм і правил увічливого спілкування в аспекті “чужої” (англомовної) культури, уміння вести діалог, побудований на реальній або симульованій ситуації та вільно вести розмову з носіями мови, володіти знаннями про мовні реалії у нерозривному зв'язку з фоновими або екстралінгвістичними знаннями з різних історичних, національно-етнічних, соціально-політичних та культурних аспектів життя країн, мова яких вивчається.

Результати навчання з дисципліни

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)		Форма (та / або методи і технології навчання)	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідністю)
Код	Результат навчання	1. Знати	
1.1	Знати сучасний англомовний термінологічний апарат науки, мати базові знання з «Основ теорії мовленнєвої комунікації»	Комунікативний метод	Написання модульної контрольної роботи.
1.2	Знати техніки зв'язного, послідовного логічного викладу комунікативного акту та різних жанрів спілкування.	Метод проблемного навчання	
1.3	Знати вимоги до процесу спілкування відповідно до Принципу Кооперації і Принципу Ввічливості.	Комунікативний метод	
2. Уміти			
2.1	Уміти працювати з науковою літературою, критично оцінювати наукові повідомлення про мовленнєву комунікацію, застосовуючи методи лінгвістичного аналізу.	Метод прагмалінгвістичного, дискурсивного та конwersаційного аналізу	Фронтальне опитування
2.2	Уміти визначати реєстри спілкування, позицію і комунікативну роль інтерактивних.	Метод інтерактивного навчання, технологія «суміжних пар»	Складання діалогів
2.3	Уміти вести розмову на безпечну тематику в межах фатики.	Методика/техніки розвитку комунікативної та метакомунікативної компетенцій.	Діалогічне мовлення
3. Комунікація			
3.1	Розвивати навички ведення розмови на фазах встановлення, підтримування і завершення мовленнєвого контакту.	Метакомунікативний метод	Діалогічне мовлення з використанням стратегій і тактик
3.2	Застосовувати комунікативно-риторичні стратегії мовленнєвої поведінки інтерактивних в різних жанрах комунікації.	Комунікативно-риторичний метод	

4. Автономність і відповідальність

4.1	Мати здатність самостійно опрацювати літературу, розв'язувати задачі і проблеми, пов'язані з майбутньою професійною діяльністю, та відповідати за результат своєї діяльності.	<i>Написання фрагменту доповіді проекту або тез з тематики дисципліни на наукову конференцію</i>	
4.2	Здатність самостійно працювати над темами і завданнями з теорії мовленнєвої комунікації, розв'язувати задачі і проблеми та відповідати за результат своєї діяльності.	<i>Робота з літературними джерелами, авторськими джерелами</i>	

Тематичний план занять	МОДУЛЬ 1,2
	<p>Тема 1.1. Вступ до теорії мовленнєвої комунікації</p> <p>Тема 1.2. Процеси породження і сприйняття мовлення. Моделі комунікативної діяльності.</p> <p>Тема 1.3. Комунікативний акт та його компоненти. Засоби комунікації. Соціальні та комунікативні ролі. Мовець і слухач. Роль слухача.</p> <p>Тема 1.4. Типологія культур і дистанціювання. Невербальна семіотика в культурах низького й високого контекстів. Взаємозалежні і незалежні культури.</p> <p>Тема 1.5. Мовленнєвий вплив і комунікативна взаємодія. Комунікативні невдачі та їх причини.</p> <p>Тема 2.1. Принципи комунікації. Принципи і максими мовленнєвого спілкування. Принцип Кооперації (Grice).</p> <p>Принцип Увічливості (J.Leech, P.Brown & S. Levinson,). Методи дослідження комунікації.</p> <p>Підсумкове заняття. Модульна контрольна робота.</p> <p>Групова проектна робота</p>

Система оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.	<i>Комунікативний метод</i>	<i>Написання модульної контрольної роботи.</i>
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати, інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	<i>Метод проблемного навчання</i>	<i>Написання модульної контрольної роботи.</i>

<p>ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.</p>	<p><i>Комунікативний метод</i></p>	<p><i>Написання модульної контрольної роботи.</i></p>
<p>ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.</p>	<p><i>Метод прагмалінгвістичного, дискурсивного та конверсаційного аналізу</i> <i>Метод інтерактивного навчання, технологія «суміжних пар».</i></p>	<p><i>Фронтальне опитування</i></p>
<p>ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.</p>	<p><i>Метод прагмалінгвістичного, дискурсивного та конверсаційного аналізу</i> <i>Метод інтерактивного навчання, технологія «суміжних пар».</i></p>	<p><i>Складання діалогів</i></p>
<p>ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.</p>	<p><i>Метод прагмалінгвістичного, дискурсивного та конверсаційного аналізу</i></p>	<p><i>Діалогічне мовлення</i></p>
<p>ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.</p>	<p><i>Метод інтерактивного навчання, технологія «суміжних пар»</i></p>	<p><i>Складання діалогів</i></p>
<p>ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.</p>	<p><i>Методика/техніки розвитку комунікативної та метакомунікативної компетенцій.</i></p>	<p><i>Складання діалогів</i></p>
<p>ПРН 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.</p>	<p><i>Метакомунікативний метод</i></p>	<p><i>Складання діалогів</i></p>

<p>ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.</p>	<p><i>Комунікативно-риторичний метод</i></p>	<p><i>Діалогічне мовлення з використанням стратегій і тактик</i></p>
<p>ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.</p>	<p><i>Написання фрагменту доповіді проекту або тез з тематики дисципліни на наукову конференцію</i></p>	<p><i>Діалогічне мовлення з використанням стратегій і тактик</i></p>
<p>ПРН 14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються) в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.</p>	<p><i>Робота з літературними джерелами, авторськими джерелами</i></p>	<p><i>Діалогічне мовлення з використанням стратегій і тактик</i></p>
<p>ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних жанрів і стилів</p>	<p><i>Робота з літературними джерелами, авторськими джерелами</i></p>	<p><i>Діалогічне мовлення з використанням стратегій і тактик</i></p>
<p>ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.</p>	<p><i>Робота з літературними джерелами, авторськими джерелами</i></p>	<p><i>Діалогічне мовлення з використанням стратегій і тактик</i></p>
<p>ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.</p>	<p><i>Робота з літературними джерелами, авторськими джерелами</i></p>	<p><i>Діалогічне мовлення з використанням стратегій і тактик</i></p>
<p>ПРН20. Сприймати українськомовний та іншомовний (з англійської мови та другої іноземної мови) текст на слух з урахуванням можливих труднощів розуміння усного мовлення (швидкий темп мовлення; фонетичні особливості мовлення,</p>	<p><i>Робота з літературними джерелами, авторськими джерелами</i></p>	<p><i>Написання модульної контрольної роботи.</i></p>

<p>зокрема акценти, притаманні носіям різних варіантів мови, або особам, які не є носіями мови; лексичні та синтаксичні лакуни в повідомленнях тощо) для здійснення усного послідовного перекладу ділових переговорів і конференцій, синхронного перекладу та аудіовізуального перекладу з англійської мови.</p>			
<p>ПРН 21. Здійснювати науковий аналіз мовного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів, формулювати узагальнення у процесі практичної діяльності, виконуючи переклади українською мовою різножанрових текстів (зокрема, текстів офіційно-ділового дискурсу, цифрових медіа-текстів, текстів міжнародного гуманітарного права) з англійської мови та другої іноземної мови.</p>	<p>Робота з літературними джерелами, авторськими джерелами</p>	<p>Написання модульної контрольної роботи.</p>	

Система оцінювання результатів навчання студентів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів).

Форми та критерії оцінювання студентів:

Семестрове оцінювання

1. Тематичний контроль:

- письмовий контроль у вигляді тестів;
- усне фронтальне чи вибіркове індивідуальне опитування;
- заслуховування індивідуальних чи групових презентацій за визначеною тематикою.

2. Модульний контроль :

написання МКР

Підсумкове оцінювання: залік

Умови допуску до заліку: повне виконання програми курсу, відпрацювання пропущених лекцій і практичних занять, успішне виконання МКР.

Критерії оцінювання

Модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі студенти виконують модульну контрольну роботу з дисципліни. Модульна контрольна робота оцінюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Ці оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

“відмінно”	– 45-50 балів;
“добре”	– 38-44 балів;
“задовільно”	– 30-37 балів;
“незадовільно”	– 0-29 балів;
неявка на МКР	– 0 балів.

Критерії оцінювання МКР

Виконані на 90% теоретичні завдання	«відмінно»	45-50 балів
Виконані на 75% теоретичні завдання	«добре»	38-44 бали
Виконані на 60% теоретичні завдання	«задовільно»	30-37 балів
Виконані менш ніж на 60% теоретичні завдання	«незадовільно»	0-29 балів
Неявка на МКР		0 балів

Організація оцінювання:

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності, включаючи аудиторну й самостійну роботу, та написання модульної контрольної роботи на останньому семінарі.

Шкала відповідності оцінок

Семестровий рейтинговий бал

У структурі модуля оцінюються такі складники:

Аудиторна робота студента	Самостійна робота студента	Модульна контрольна робота
--------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

Критерії оцінювання

№	Види навчальної діяльності	Національна 4-бальна система	Критерії оцінювання
1.	Аудиторна робота	5	найвищий рівень репродуктивної та продуктивної активності: активну участь на семінарських заняттях, вияв загальної ерудованості із обговорюваних питань;
		4	достатній рівень активності на заняттях, вияв достатнього рівня ерудованості, достатні знання, здібність самостійного мислення та виконання завдань;
		3	середній рівень репродуктивної активності, вияв знань основного програмного матеріалу в обсязі який вимагає подальшого поглиблення знань для успішного засвоєння програми;
		2	недостатній рівень активності під час аудиторних занять, недостатність знань навчально-програмного матеріалу, серйозні помилки при виконанні завдання
		0	відсутність на занятті
2.	Самостійна робота	5	інноваційний творчий підхід до виконання завдань, самостійність та оригінальність
		4	творче і самостійне виконання завдань, якісне володіння програмним матеріалом та його доцільне використання у виконанні завдань
		3	виконання завдань для самостійної роботи за суттєвої допомоги з боку викладача
		2	неглибоке, фрагментарне виконання завдань
		0	відсутність самостійної роботи

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне

з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР.

Підсумковий контроль. Залік

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують відмітку про залік «**зараховано**» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «**зараховано**» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **Е** та **бал 60**. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «**не зараховано**», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «**не зараховано**» в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

При виконанні завдань чи складанні заліку студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності. У разі виявлення факту порушення студентом академічної доброчесності **безпосередньо під час** виконання МКР чи складання заліку викладач йому / їй і всім присутнім у навчальній аудиторії повідомляє про встановлення факту порушення академічної доброчесності, розкриває суть цього факту.

Викладач відповідно до визначених у Програмі критеріїв оцінювання виставляє студентові, який порушив академічну доброчесність, **0** (нуль) балів (у 100-бальній шкалі) чи / і оцінку «**незадовільно**» у національній системі за виконання МКР чи складання заліку. Не пізніше наступного робочого дня викладач **письмово** інформує завідувача кафедри і декана факультету про факт порушення академічної доброчесності, обставини виявлення цього факту.

Політика курсу

Здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Студенти зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, окреслені у робочій програмі навчальної дисципліни.

Пропущені з поважних причин (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) заняття повинні бути відпрацьовані. Процедура та терміни відпрацювання визначає кафедра і доводить до відома студентів конкретні графіки відпрацювання пропущених занять з дисципліни і критерії оцінювання.

За неможливості відвідувати аудиторні заняття з об'єктивних причин, студенти складають індивідуальний графік роботи, погоджують його з викладачем та затверджують у деканаті.

Під час роботи над усіма видами завдань студенти дотримуються принципів академічної доброчесності.

Рекомендована література

Основна:

1. Бацевич, Ф. С. (2004) *Основи комунікативної лінгвістики*. Київ: Академія.
2. Кашкін, В. Б. (2007). *Основи теорії комунікації*. Київ: Схід-Захід.
3. Косенко, Ю. В. (2013). *Основи теорії мовленнєвої комунікації*. Суми: СДУ.
4. Потапенко, С. І. (2021) *Когнітивна медіа-риторика*. Київ: Вид. КНЛУ.
5. Різун, В. В., Непийвода, Н. Ф., & Корнеєв, В. М. (2005) *Лінгвістика впливу*. Київ: ВПЦ "Київський університет".
6. Селіванова, О. О. (2012) Мовленнєвий вплив в комунікативній взаємодії. *Психолінгвістика*. Вип. 10. 223-229.
7. Hofstede, G. (2001) *Culture's Consequences (second edition): Comparing Values, Behaviors, Institutions and Organizations Across Nations*. Thousand Oaks.

Додаткова:

1. Бацевич, Ф. С. (2003) *Нариси з комунікативної лінгвістики*. Львів: Видавництво Львівського університету ім. І. Франка.
2. Брецько, І. І., & Моргун, А. В. (2020) *Основи теорії мовної комунікації: методичні вказівки до проведення практичних занять та організації самостійної роботи з дисципліни для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 014 Середня освіта (мова та література (англійська))*. Мукачево: МДУ.
3. Галлін, Д. & Манчіні, П. (2008) *Сучасні медіасистеми: три моделі відносин ЗМІ та політики*. Київ: Наука.
4. Голубовська, І. О. (2004) *Етнічні особливості мовних картин світу*. Київ: Логос.
5. Дегтярєва, К. В. (2012) *Основи теорії мовної комунікації*. Полтава.
6. Кизилова, В. В. (2011) *Теорія і практика мовленнєвої комунікації*. Луганськ: ДЗ "ЛНУ ім. Тараса Шевченка.
7. Ковалинська, І. В. (2014) *Невербальна комунікація*. Київ: Вид-во "Освіта України".
8. Козлова, В. В. (2016) *Міжкультурний аспект мовленнєвого впливу*. *Молодий вчений*. № 11 (38). 202-205. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/11/47.pdf>
9. Коробанов, Ю. М. (2011) *Теорія та практика комунікацій [Електронний ресурс]: навч. посіб.: у 3 ч. / Ю. М. Коробанов, А. Ю. Коробанов*. Електрон. дан. (1093 кб). Миколаїв: НУК.
10. Курова, А. В. (2020) *Психологія спілкування: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти факультету психології, політології та соціології НУ "ОЮА"*. Одеса: Фенікс.
11. Манакін, В. М. (2012) *Мова і міжкультурна комунікація*. Київ: Академія.
12. Медведєва, І. В. (2017) *Концепції культури в міжнародному бізнесі. Глобальні та національні проблеми економіки*. Вип. 6. 58-63.
13. Мельник, І. В. (2013) *Причини комунікативних невдач провокаційного мовлення*
14. Семенюк, О. А., & Паращук, В. Ю. (2010) *Основи теорії мовної комунікації*. Київ: Видавничий центр "Академія".
15. Сорокіна, Л. Є. (2014) *Мовленнєва маніпуляція та інші види мовленнєвого впливу: термінологічне розмежування понять*. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія : Філологія. Вип. 8(2). 157-159. URL <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/16305>
16. *Соціальні комунікації: результати досліджень (2015–2017): кол. монографія / за наук. ред. О. Холода*. (2018) Київ : Ін-т реклами.
17. Ященко, О. В. (2010) *Основи теорії мовної комунікації*. Київ: ВЦ "Академія".
18. Garcia, H. F. (2012) *Power of Communication The: Skills to Build Trust, Inspire Loyalty, and Lead Effectively*. New Jersey : Pearson FT Press
19. Рум, А. (2012) *On Translator Ethics. Principles for mediation between cultures*. Amsterdam and Philadelphia: Benjamins.

Довідкові джерела:

1. Селіванова, О. О. (2010) *Лінгвістична енциклопедія*. Полтава: Довкілля-К.

	Інформаційні ресурси:

1. *Словник-довідник літературознавчих термінів (2016)* / Укл. : О.В. Бобир, В.Й. Буденний, О.Б. Мамчич, Н.П. Нікітіна ; за ред. О.В. Бобиря. Чернігів : ФОП Лозовий В.М.